

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Małgorzata Motylow

KZD.410.001.06.2020

Bartłomiej Chmielowiec
Biuro Rzecznika Praw Pacjenta
ul. Młynarska 46
01-171 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001

Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 66 - Rzecznik Praw Pacjenta.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 55 17, F +48 22 444 55 61
kzd@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Biuro Rzecznika Praw Pacjenta (Biuro).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bartłomiej Chmielowiec, Rzecznik Praw Pacjenta.,
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Zdrowia
Kontroler	Rafał Zyzik, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KZD/1/2020 z 9 stycznia 2020 r. (akta kontroli str.1-3)

I. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności oraz działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 66 - Rzecznik Praw Pacjenta Ocenie podlegały w szczególności: - realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, - sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych, Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym <i>sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego</i> oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych. Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne: - analiza wykonania dochodów, - analiza stanu należności pozostałych do zapłaty, - analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków, - kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych, - kontrola prawidłowości dokonanych blokad, - kontrola przestrzegania ustalonych dla części 66 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia, - kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych, - analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, - analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.</i>
Zakres kontroli	

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych ustalono, iż we wszystkich obszarach realizacja zadań finansowanych ze środków budżetowych przebiegała prawidłowo.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

W 2019 r. zrealizowane dochody budżetowe wyniosły 123,0 tys. zł i w stosunku do planu, który został ustalony w wysokości 28,0 tys. zł, stanowiły 439,3%. Dochody zrealizowane w 2018 r. wyniosły 14,0 tys. zł. Rozbieżność planu dochodów budżetowych w stosunku do dochodów faktycznie wykonanych w 2019 r. wynikała z faktu, że pochodzą one przede wszystkim z kar nakładanych przez Rzecznika i są trudne do oszacowania.

Na koniec 2019 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 66 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty, w kwocie 140,8 tys. zł, w tym należności wymagalne w kwocie 111,7 tys. zł, które obejmowały niezapłacone w terminie grzywny wraz z odsetkami⁴. Należności powstałe w 2019 r. stanowiły 99,6% wszystkich należności na dzień 31 grudnia 2019 r.⁵ W przypadku należności wymagalnych – zaległości, czynności windykacyjne prowadzone były samodzielnie lub przez organy egzekucyjne⁶.

(akta kontroli str. 61 - 64, 86 – 95, 110)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. przez Biuro w zakresie dochodów.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W 2019 r. wydatki budżetowe zostały zrealizowane w kwocie 14 126,9 tys. zł, co stanowiło 100,0% planu po zmianach (14 127,0 tys. zł). W porównaniu do 2018 r. nastąpił wzrost wydatków o 539,8 tys. zł, tj. o 4%. W strukturze zrealizowanych wydatków najwyższy udział miały wynagrodzenia osobowe oraz pochodne od tych

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ § 0570 - wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych – 70,0 tys. zł, § 0580 - wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych – 65,6 tys. zł, § 0630 - wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego – 0,8 tys. zł oraz § 0920 - wpływy z pozostałych odsetek – 4,3 tys. zł.

⁵ Resztę stanowiła jedna należność z 2018 r., w wysokości 0,5 tys. zł, wynikająca z decyzji Rzecznika o nałożeniu kary.

⁶ W Biurze obowiązuje Zarządzenie Dyrektora Generalnego z dnia 6 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dowodów finansowo – księgowych, zasad ich sporządzania i ewidencji, w której zawarto procedurę windykacji należności.

wynagrodzeń, które stanowiły 74,7% poniesionych wydatków (10 548,8 tys. zł), na opłaty za administrowanie i czynsze za wynajem budynków, lokali i pomieszczeń garażowych przeznaczono 9,1% wydatków (1 280,8 tys. zł), zakup usług stanowił 6,1% wydatków (859,3 tys. zł), a zakup materiałów i wyposażenia 2,8% wydatków (394,5 tys. zł).

Wydatki bieżące stanowiły 99,5% wydatków ogółem (14 051 tys. zł), wydatki majątkowe zaś 0,3% (45,0 tys. zł), a świadczenia na rzecz osób fizycznych 0,2% (31,0 tys. zł).

(akta kontroli str. 65 - 67, 86 – 95, 101 – 106, 111 - 112, 116)

Rzecznikowi Praw Pacjenta, na jego wniosek z dnia 21 maja 2019 r., decyzją Ministra Finansów z 26 dnia lipca 2019 r. zostały przyznane środki w wysokości 13 025 zł. Środki te pochodziły z rezerwy celowej (część 83 – Rezerwy celowe, poz. 20) i były przeznaczone na sfinansowanie w 2019 r. dodatków w służbie cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego (wraz z pochodnymi) dla jednego urzędnika służby cywilnej, mianowanego z dniem 1 grudnia 2018 r. Przyznane środki zostały wykorzystane łącznie w wysokości 13 024,6 zł.

W 2019 r. nie wystąpiły przypadki blokowania wydatków w trybie art. 177 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷.

(akta kontroli str. 96 – 100, 124)

Na koniec 2019 r. zobowiązania w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta wyniosły 658,7 tys. zł i dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wysokości 513,4 tys. zł, składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy w wysokości 98,6 tys. zł, rozliczeń delegacji w kwocie 2,6 tys. zł oraz rozliczeń z dostawcami w wysokości 44,1 tys. zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 65 - 67, 107 – 109)

Badanie próby dowodów i zapisów księgowych przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (badanie zgodności) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji. Losowanie przeprowadzono statystyczną metodą monetarną (MUS) polegającą na doborze elementów próby z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich wartości. Z powyższego zbioru dokonano wyboru zapisów odpowiadających pozycji księgi głównej, z pominięciem wydatków płacowych oraz wydatków pozapłacowych dotyczących lokalnych podatków i opłat. Z populacji 559 dowodów, o wartości 3 149,6 tys. zł, wylosowano 40 o wartości 1 683,7 tys. zł (53,5%).

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym. Zapisy księgowe zawierały elementy wymagane przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸, były sprawdzalne, zostały ujęte w księgach rachunkowych w sposób trwały, według właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej oraz z uwzględnieniem chronologii zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Ponadto stwierdzono, że wszystkie faktury zawierały potwierdzenie dokonania sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, a także właściwe dekretacje i były zatwierdzane przez osoby do tego upoważnione. Dokumenty zostały ujęte na kontach rozrachunkowych, a zapisów dokonano zgodnie z dekretacjami. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących zrealizowanych wydatków objętych badaną próbą.

(akta kontroli str. 125 – 128, 363)

⁷ Dz.U. z 2019 r., poz. 869.

⁸ Dz.U. z 2019 r., poz. 351.

2.2 Zatrudnienie i wydatki na wynagrodzenia

Opis stanu faktycznego

Wydatki na wynagrodzenia brutto w 2019 r. wyniosły 8 915,0 tys. zł i w porównaniu do roku 2018 (8 781,0 tys. zł) wzrosły o 1,5%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na osobę w 2019 r. wyniosło 5 992,0 zł, o 0,1 % mniej niż w 2018 r. (5 998,0 zł).

Przeciętne wynagrodzenie brutto członków korpusu służby cywilnej wzrosło o 2,1% z 5 882,0 zł w 2018 r. do 6 006,0 zł w roku 2019.

W ramach środków na wynagrodzenia wydatkowano w 2019 r. na nagrody 1 326,3 tys. zł, co oznacza wzrost o 5,4 % w porównaniu do 2018 r. Rzecznikowi i jego zastępcy nie przyznano nagród. Średnia kwota wypłaconych łącznie w 2019 r. nagród wyniosła 10,6 tys. zł, zaś średnia kwota nagród dla dyrektorów departamentów wyniosła 27,7 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w Biurze, według Rb-70, w 2019 r. wyniosło 124 osoby i było o 2 osoby wyższe niż w 2018 r.

(akta kontroli str. 74 – 75, 113 – 114, 121 - 123)

2.3 Zamówienia publiczne

Opis stanu faktycznego

Łączna wartość udzielonych zamówień, w 2019 r., wyniosła 1 038,6 tys. zł. We wszystkich przypadkach zamówienia nie przekraczały wyrażonej w złotych wartości 30,0 tys. euro i tym samym nie podlegały, zgodnie z art. 4 pkt 8, wymogom ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹ (pzp). Przy udzielaniu tych zamówień stosowano wewnętrzne uregulowania, tj. Zarządzenie Dyrektora Generalnego nr 10/2018 z dnia 12 marca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wydatków i zawierania umów w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta.

Szczegółowej analizie poddano cztery zamówienia o najwyższej wartości dotyczące: organizacji konferencji, usługi sprzątnięcia, zakupu komputerów oraz usługi konsultantów medycznych. Łączna wartość tych zamówień wyniosła 352,7 tys. zł, co stanowiło 34% kwoty wszystkich udzielonych zamówień.

We wszystkich przypadkach uzasadniono zlecenie dostaw i usług, prawidłowo oszacowano jego wartość, a wyboru najkorzystniejszej oferty dokonano zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi. Nie stwierdzono przypadków zaniżania wartości przedmiotu zamówienia lub ograniczenia konkurencyjności przy wyborze ofert.

(akta kontroli str. 207 - 332)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.4 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu faktycznego

W roku 2019, w ramach zadania 20.1. „System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej”, Rzecznik realizował podzadanie 20.1.7. „Ochrona praw pacjenta”, którego celem była „Poprawa skuteczności przestrzegania i zapobieganie naruszeniom w zakresie praw pacjenta”.

Na realizację tego podzadania Biuro przeznaczyło 100,0% budżetu będącego w dyspozycji Rzecznika, w tym:

- 12 191,0 tys. zł na „Rozpatrywanie wniosków przez Rzecznika”,

- 1 935,9 tys. zł na „Działalność ogólnopolskiej infolinii dotyczącej udzielania informacji odnośnie praw pacjenta”.

Wartość miernika zdefiniowano na poziomie podzadania, jako liczbę zgłoszeń wpływających do RPP w stosunku do liczby prowadzonych przez RPP spraw (%). Według ustawy budżetowej na 2019 r., planowano osiągnąć 89% wartości tego

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843.

miernika. W 2019 r. do RPP wpłynęło 79 479 spraw, a prowadzono ich 82 978. Wartość miernika realizacji celu tego podzadania osiągnęła 96% i była wyższa od założonego poziomu.

Wartość miernika działania „Rozpatrywanie wniosków przez Rzecznika Praw Pacjenta” wyniosła 134,1% wartości zaplanowanej. Liczba wniosków rozpatrzonych przez Rzecznika wyniosła 20 109, przy przewidywanych 15 000 wniosków.

Wartość miernika w ramach działania „Działalność ogólnopolskiej infolinii dotyczącej udzielania informacji odnośnie praw pacjenta”, dotyczącą liczby rozmów przeprowadzonych za pośrednictwem infolinii, zaplanowano na 45 000. Ustalono, że faktyczna liczba rozmów wyniosła 66 650 i stanowiła 148,1% wartości planowanej.

Monitoring wartości mierników realizacji celu podzadania prowadzony był na bieżąco, w okresach kwartalnych, na podstawie informacji komórek organizacyjnych właściwych dla realizacji monitorowanych działań.

(akta kontroli str. 76 – 84)

W ramach projektu „Rzecznik Praw Pacjenta Rzecznikiem Polskiej Psychiatrii” stworzony został na stronie internetowej Rzecznika cykl 25 artykułów poruszających tematykę zdrowia psychicznego, pt. „25 Blasków Psychiatrii”. W 2019 r. pracownicy Biura brali udział w 16 imprezach edukacyjno-zdrowotnych oraz przeprowadzili 35 szkoleń. Rzecznicy praw pacjenta szpitala psychiatrycznego przeprowadzili także lekcje dotyczące ochrony zdrowia psychicznego (27 dni szkoleniowych). W 2019 r. kontynuowano wydawanie kwartalnika „Jednym Głosem dla Psychiatrii”. W Kwartalniku Rzecznika Praw Pacjenta przedstawiano wiele aspektów psychiatrii i pomocy psychiatrycznej. Kwartalnik wydawany jest zarówno w formie drukowanej, jak i w formie elektronicznej. Wydatki na działania promocyjno-edukacyjne wyniosły 245,9 tys. zł i były wyższe od wykonania tych wydatków w 2018 r. o 17,8% (208,7 tys. zł). Kwota wydatkowana na tą działalność stanowiła 1,7% wydatków ogółem.

(akta kontroli str. 179 – 199, 361 - 362)

Według stanu na koniec 2019 r. Biuro zatrudniało 45 rzeczników praw pacjenta szpitala psychiatrycznego (RPPSzP)¹⁰, którzy wykonywali swoje zadania w 216 podmiotach leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych, w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Takich podmiotów było o 19 więcej niż na koniec 2018 r., a rzecznicy prowadzili łącznie 11888 spraw, tj. o 1573 więcej niż w roku 2018.

Wzrost liczby podmiotów leczniczych objętych stałą działalnością RPPSzP, bez zwiększania zasobów kadrowych był spowodowany zmianą organizacji pracy, polegającą na umożliwieniu działania rzeczników na terenie trzech sąsiednich województw¹¹.

W 2018 r. stworzona została baza szpitali psychiatrycznych i placówek leczenia uzależnień, które swoją działalnością powinni obejmować rzecznicy praw pacjenta szpitala psychiatrycznego. Tworząc ten zbiór oparto się o informacje przekazane z czterech niezależnych źródeł, tj. wojewodów, marszałków województw i oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia oraz samych rzeczników. Baza zawiera 340 podmiotów. Z danych zawartych w tej bazie wynika, że na koniec 2019 r. RPPSzP swoją bezpośrednią działalnością obejmowali 63,5% placówek.

(akta kontroli str. 129 – 168, 363)

Wydział Spraw Obywatelskich rejestruje dane z Telefonicznej Informacji Pacjenta („TIP”) w programie „ITM Rzecznik”, które stanowią dane do opracowania zbiorczej

¹⁰ Na koniec 2018 r. Biuro zatrudniało 47 rzeczników.

¹¹ Na wniosek Rzecznika Praw Pacjenta, Minister Zdrowia zmienił rozporządzenie z dnia 13 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu działania Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2281), poszerzając teren działania RPPSzP z jednego do trzech sąsiadujących województw.

informacji zawartej w wewnętrznym dokumencie „Biuletyn Informacyjny”. Informacje uzyskane za pośrednictwem infolinii udostępniane są innym departamentom Biura, w celu wykorzystania w ramach realizowanych zadań zgodnie z regulaminem organizacyjnym.

W 2019 r. Rzecznik Praw Pacjenta w 21 sprawach skorzystał z uprawnień określonych w art. 55 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹², dotyczących wszczynania i udziału w postępowaniach cywilnych na rzecz pacjentów, na zasadach przysługujących prokuratorowi. W 14 przypadkach wszczął postępowania z powództwa na rzecz pacjentów, zaś w siedmiu włączył się do już toczących się postępowań cywilnych. Spośród tych spraw 12 zakończyło się w 2019 r. W pięciu sprawach wydany został wyrok zasądający świadczenie na rzecz pacjenta, trzy sprawy zostały umorzone z powodu zawarcia ugody przewidującej zapłatę świadczenia na rzecz pacjenta, jedna sprawa została umorzona w związku zaspokojeniem przez pozwanego całości roszczeń dochodzonych na rzecz pacjenta. Jedna sprawa, do której Rzecznik przystąpił w trakcie procesu, zakończyła się oddaleniem powództwa wniesionego przez pacjenta. W innej sprawie, do której Rzecznik przystąpił na etapie postępowania pojednawczego, nie doszło do zawarcia ugody. Jedna sprawa została umorzona na wniosek Rzecznika, w związku z wykładnią Sądu Najwyższego¹³, w świetle której Rzecznik nie jest uprawniony do wytaczania powództwa na rzecz członków rodziny zmarłego pacjenta.

W 2019 r. Rzecznik wszczął 48 postępowań w sprawach praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów, w 44 przypadkach z urzędu, a w czterech na wniosek pacjentów. W okresie tym wydanych zostało 78 decyzji w sprawach praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów, przy czym w 51 sprawach wydana została decyzja o uznaniu ich za naruszające zbiorowe prawa pacjenta, natomiast 22 postępowań zostało umorzonych. W pięciu przypadkach równocześnie uznano stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe prawa pacjentów oraz umorzono postępowanie w innym zakresie.

W 2019 r. Rzecznik przeprowadził 1683 postępowań wyjaśniających, stwierdzając 817 naruszeń praw Pacjenta¹⁴. Wydane, w 2019 r., rozstrzygnięcia dotyczyły głównie prawa pacjenta do świadczeń zdrowotnych (779) oraz dokumentacji medycznej (236). W wyniku tych działań stwierdził 829 naruszeń praw pacjenta¹⁵. Rzecznik prowadził także postępowania wyjaśniające dotyczące praw pacjenta do: informacji o stanie zdrowia, informacji o odstąpieniu od udzielania świadczeń zdrowotnych, tajemnicy informacji związanych z pacjentem, wyrażenia zgody, intymności i godności, kontaktu osobistego z innymi osobami, poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie.

W roku 2019 Rzecznik podjął 162 inicjatywy i wystąpienia systemowe w obszarach zidentyfikowanych zagrożeń, wymagających zmian w systemie ochrony zdrowia. Do Ministra Zdrowia skierował ich 19, do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia – 7 oraz do innych organów i podmiotów – 136 (województw, konsultantów krajowych i wojewódzkich w danej dziedzinie medycyny, innych ministrów, sądów, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Głównego Inspektora Farmaceutycznego).

(akta kontroli str. 169 – 206, 363)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 1127, ze zm.

¹³ Postanowienie Sądu Najwyższego o sygn. V CSK 33/18.

¹⁴ Dane z Departamentu Postępowań Wyjaśniających oraz Departamentu Prawnego

¹⁵ Liczba rozstrzygnięć jest różna od liczby stwierdzonych naruszeń praw pacjenta ponieważ w ramach jednego rozstrzygnięcia, mogło być badanych kilka praw pacjenta.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r., w zakresie wydatków, przez Biuro Rzecznika Praw Pacjentów.

Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁶ i aktach wykonawczych do tej ustawy, na zakupy i usługi służące realizacji celów działalności Rzecznika. W badanej próbie wydatków, pod kątem prawidłowości udzielania zamówień publicznych, nie stwierdzono nieprawidłowości. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto główne cele prowadzonej działalności, zaplanowane dla podzadania realizowanego w ramach budżetu zadaniowego na 2019 r.

OBSZAR**3. Sprawozdawczość****3.1 Sprawozdania**

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta i sprawozdań jednostkowych Biura Rzecznika Praw Pacjenta:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Biura były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 61 – 76, 333 - 359)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe, a także w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach oraz zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

IV. Uwagi i wnioski

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

¹⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹⁷ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiająca dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15zss ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁸, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

Warszawa, kwietnia 2020 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Małgorzata Motylow

.....
Podpis

¹⁷ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

¹⁸ Dz.U. poz.374, 567 i 568.